

Stichting
Openbaar Onderwijs Oost Groningen
Bellingwedde - Oldambt - Pekela

GEDRAGSCODE

Overleg	Datum	Afgehandeld
DOPO	10-03-2011	ja
BESTUUR	3-11-2011	Ja
GMR	5-12-2011	Ja
BESTUUR	26-4-2012	Ja

Inhoudsopgave

1. INLEIDING	2
1.1 WAT IS EEN GEDRAGSCODE?	2
1.2 VOORWAARDEN VAN EEN GEDRAGSCODE	2
2. GEDRAGSCODE STICHTING OPENBAAR ONDERWIJS OOST GRONINGEN	2
2.1 WETTELIJK KADER	2
2.2 ALGEMEEN	3
2.3 DOELSTELLING	3
3. GEDRAGSCODE MEDEWERKERS (O.A. LEERKRACHTEN, DIRECTIELEDEN, ONDERWIJSONDERSTEUNERS, STAGIAIRES)	3
3.1. INLEIDING	3
3.2 OMGANG MET LEERLINGEN	5
3.2.1 <i>Algemeen</i>	5
3.2.2 <i>Zwemmen</i>	8
3.2.3 <i>Gymnastieklessen</i>	8
3.2.4 <i>Het schoolreisje/ schoolkamp</i>	9
3.2.5 <i>Pesten</i>	9
3.2.6 <i>Bespreken van onacceptabel gedrag</i>	10
3.3 OMGANG MET OUDERS	10
4. GEDRAGSCODE LEERLINGEN	11
4.1. INLEIDING	11
4.2. LEIDRAAD KLEDING OP SCHOOL	11
4.3 GEDRAGSCODE DIGITALE COMMUNICATIE	12
5. GEDRAGSCODE (HULP)OUDERS	14
6. COMMUNICATIE	15
BIJLAGE 1	16
BIJLAGE 2	18

1. Inleiding

In het nieuwe beleidsplan sociale veiligheid Stichting Openbaar Onderwijs Oost Groningen is hoofdstuk 11 gewijd aan gedragscodes. Dit hoofdstuk vraagt om een concretere uitwerking. Tevens is in het strategisch beleidsplan " Stichting Openbaar Onderwijs Oost Groningen; een goede start" onder 4.13 aangegeven dat er een gedragscode wordt ontwikkeld onder de kritische succesfactor "communicatie" en prestatie-indicator "Open communicatie en cultuur".

1.1 Wat is een gedragscode?

Een gedragscode is een geheel van afspraken over het gedrag van mensen in een bepaalde sociale situatie. Belangrijk uitgangspunt hierbij is dat deze afspraken gezamenlijk worden opgesteld, mét of door de doelgroep. Daarnaast worden gedragscodes vrijwillig aangegaan en hebben zij dus geen wettelijke verplichting. Het gaat om een verplichting die een groep mensen vrijwillig met elkaar overeenkomt. Na vaststelling verwacht SOOOG dat in de geest van deze gedragscode wordt gehandeld.

1.2 Voorwaarden van een gedragscode

Een gedragscode voldoet aan de volgende voorwaarden:

- Ontstaat in nauwe samenwerking met de doelgroep (werkgroep personeelsbeleid, directies, medewerkers, (G)MR
- Is afhankelijk van het draagvlak van alle betrokkenen
- Verwijst naar concreet gedrag
- Is duidelijk vastgelegd
- Zorgt voor meetbare resultaten
- Zorgt voor naleving van de code
- Voorziet in feedback op handelen, zowel positief als negatief
- Voorziet in borging van het proces, ook op langere termijn

2. Gedragscode Stichting Openbaar Onderwijs Oost Groningen

2.1 Wettelijk kader

De Arbozorg voor het onderwijs kan het best omschreven worden als het structureel en systematisch bewaken en verbeteren van de veiligheid, gezondheid en welzijn binnen de scholen als integraal onderdeel van het totale schoolbeleid.

Het bestuur is eindverantwoordelijk (en aansprakelijk).

Binnen alle scholen van de Stichting Openbaar Onderwijs Oost Groningen is er respect voor het leven in al zijn schakeringen, met aandacht voor de betekenis van en verscheidenheid in levensbeschouwelijke, culturele en maatschappelijke waarden, zoals die voorkomen in onze samenleving.

Om dit binnen ons onderwijs waar te maken, zorgen we voor een veilige school.

Er wordt dan ook geen prijs gesteld op:

- ongewenste seksueel getinte aandacht die tot uiting komt in verbaal, fysiek of non-verbaal gedrag;
- racisme;
- agressie en geweld;
- discriminatie.

Bij het vermoeden van strafbare feiten zijn de medewerkers verplicht dit te melden bij het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag is verplicht aangifte te doen bij een vermoeden van strafbare feiten bij politie/ justitie, na overleg met vertrouwensinspectie.

2.2 Algemeen

Elke medewerker voelt zich verantwoordelijk voor alle mensen die bij de school betrokken zijn. Denk daarbij aan gedrag, houding, taalgebruik en algemene fatsoensnormen. Bij het opstellen van gedragsregels, hanteert iedere school daarbij richtlijnen die passen binnen de organisatie van de Stichting Openbaar Onderwijs Oost Groningen. De gedragsregels bestrijken terreinen als seksuele intimidatie, agressie en geweld, discriminatie en racisme, pesten, Arbo-zaken en privacy.

In het algemeen kan uiteraard gesteld worden dat medewerkers niets doen of laten dat de school of de stichting kan schaden.

2.3 Doelstelling

1. Het scheppen van een goed pedagogisch klimaat, waarbinnen alle betrokkenen zich prettig en veilig voelen;
2. het bijdragen aan preventie van machtsmisbruik in ruime zin;
3. het bevorderen en bewaken van veiligheids-, gezondheids-, en welzijnsaspecten;
4. het bewaken van de privacy.

Aandachtspunten:

- betrokkenen kunnen elkaar aanspreken op het naleven van gezamenlijk vastgestelde gedragsregels;
- de gedragscode mag het spontane omgaan van alle betrokkenen met elkaar niet in de weg staan;
- gedrag dat niet in de gedragscode is vastgelegd is niet automatisch toelaatbaar;
- iedere school hanteert de door het bestuur vastgestelde gedragscode over de omgang met leerlingen in bijzondere situaties.

3. Gedragscode Medewerkers (o.a. leerkrachten, directieleden, onderwijsondersteuners, stagiaires)

3.1. Inleiding

Het is nuttig ongeschreven regels tot geschreven regels te maken. Een organisatie die deze gedragsregels als basis heeft, staat stevig in zijn schoenen. Iedereen weet wat er wordt verwacht en weet dat je op elkaar kunt rekenen. In voorkomende situaties kan worden gerefereerd aan de gedragsregels. De gedragsregels vormen een preventie voor conflicten. De directeur bewaakt de gedragscode op schoolniveau.

De wijze waarop medewerkers met leerlingen omgaan, de omgang tussen medewerkers onderling, het omgaan van medewerkers met ouders, bepaalt mede de schoolcultuur.

Uitgangspunten

- Wij accepteren en respecteren elkaar.
- Wij onderschrijven het uitgangspunt dat mannen en vrouwen, jongens en meisjes gelijkwaardig zijn.
- Wij geven de ruimte aan persoonsgebonden of cultuurgebonden verschillen, zolang deze niet in conflict komen met de algemene gedragsregels.
- Wij scheppen een klimaat waar kinderen en volwassenen zich veilig voelen.
- Wij bevorderen een klimaat waarin voor kinderen en volwassenen voorwaarden aanwezig zijn om zich een positief zelfbeeld te vormen.
- Er wordt veel aandacht besteed aan zelfredzaamheid en weerbaar gedrag.
- Op school zorgen we goed voor onze eigen materialen, die van een ander en van de school en zorgen we er samen voor dat de school er netjes en verzorgd uitziet.
- Van iedereen binnen de school wordt verwacht dat hij zich aan de vastgestelde gedragsregels houdt.
- De gedragsregels komen regelmatig terug binnen teamvergaderingen en klassengesprekken.

Richtlijnen

Bij zaken die niet in dit document worden genoemd beslist de directie. Dit gebeurt zoveel mogelijk na overleg met het team of met het algemeen management.

Deze gedragsregels dienen als richtlijnen te worden gehanteerd.

Algemeen

Stichting Openbaar Onderwijs Oost Groningen is een organisatie waar de medewerkers zoveel mogelijk tegemoet komen aan de behoeften, competenties, autonomie en relaties met elkaar.

Dat doen wij door:

- rekening te houden met verschillen door
 - iedereen in zijn waarde te laten,
 - het goede voorbeeld te geven,
 - te reflecteren.
- het creëren van een constructieve, professionele en veilige, open werksfeer door:
 - het goede voorbeeld te geven,
 - het bespreken van problemen volgens het concept, ik zie, ik hoor.....klopt dat?
 - de mogelijkheid om één teamlid in vertrouwen te nemen en om raad te vragen,
 - het nemen van verantwoordelijkheid; problemen kunnen alleen worden opgelost als betrokkenen met elkaar het probleem bespreken, hulp aan te bieden,
 - persoonlijke zaken (brieven, e-mails et cetera) alleen met derden te delen met wederzijds goedvinden,
 - de doelstellingen van de school uitgangspunt voor handelen en gedragingen te laten zijn.

- het streven naar gelijkwaardigheid binnen de school. Daar horen de volgende gedragingen niet bij:
 - grappen met seksueel en/of racistisch getinte, discriminerende en/of op geloofsovertuiging gerichte, vernederende strekking naar anderen, zowel verbaal als non verbaal,
 - seksueel en/of racistisch getinte, discriminerende of op geloofsovertuiging gerichte getinte toespelingen of insinuaties, direct of indirect. Wij bedoelen hier ook opmerkingen over of vragen naar uiterlijk of gedrag van een ander,
 - handtastelijkheden die als vernederend kunnen worden ervaren door een ander,
 - grof taalgebruik of schuttingtaal, ook niet via internet.

Mobiele telefoon

Medewerkers maken onder leestijd geen gebruik van hun mobiele telefoon op school. Alleen in uitzonderlijke gevallen kan hiervoor ontheffing worden verleend in overleg met de directeur. De leerlingen van de leerkracht worden in kennis gesteld over de reden van deze ontheffing.

Communicatie

Communicatie met de media vindt uitsluitend plaats met toestemming van de directie of algemene directie.

Schriftelijke communicatie naar ouders, anders dan briefjes van huishoudelijke of organisatorische aard, vindt uitsluitend plaats met toestemming van de directie of algemene directie.

Conflicten

Bij conflicten tussen collega's onderling of personeelslid en leidinggevende wordt eerst geprobeerd om hier samen uit te komen. Wanneer dit niet mogelijk blijkt, kan de hulp van de leidinggevende (bij conflicten tussen collega's onderling) of van de beleidsmedewerker P&O (bij conflicten tussen personeelslid en leidinggevende) worden ingeroepen. Het personeelslid dat hulp inroept informeert betrokkene hierover. De leidinggevende of beleidsmedewerker P&O informeren bij de "tegenpartij" of dit is gebeurd, alvorens het gesprek aan te gaan.

3.2 Omgang met leerlingen

3.2.1 Algemeen

Aanspreekvorm

Medewerkers in de school worden door de leerlingen aangesproken conform de schoolafspraken.

Schriftelijk en beeldend materiaal binnen de school

Er wordt geen beeldend en schriftelijk materiaal gebruikt waarin de ander wordt voorgesteld als minderwaardig of als lustobject.

Thuis uitnodigen

Leerlingen worden niet op initiatief van de leerkracht, alleen bij hem/haar thuis uitgenodigd. Wanneer een groep leerlingen een leerkracht bezoekt bijvoorbeeld in verband met ziekte, gebeurt dit alleen met (schriftelijke) instemming van de ouders en met medeweten van de directeur.

Digitale contacten

Personeelsleden hebben geen individuele contacten via internet, twitter, hyves etc. met (ex)leerlingen. Professionele individuele contacten via een elektronische werkomgeving zijn wel toegestaan. Personeelsleden profileren zich niet via social media in relatie tot hun beroep.

Nablijven

Leerlingen worden buiten schooltijd niet langer dan een kwartier op school gehouden. Wanneer een leerling na schooltijd op school wordt gehouden, worden ouders/verzorgers en de directie op de hoogte gebracht. Als de leerling samen met de leerkracht in de klas blijft, blijft de deur open staan en wordt een collega ingelicht.

Afgesloten ruimte

Leerkrachten proberen zoveel mogelijk te voorkomen dat zij met een leerling in een afgesloten ruimte zijn, zoals bijvoorbeeld in een magazijn. Als dit niet is te voorkomen, wordt er - als dat mogelijk is - voor gezorgd dat de deur openstaat of dat anderen door de glazen deur naar binnen kunnen kijken, zodat collega's kunnen horen wat er wordt besproken, of kunnen zien wat er gebeurt.

Kleding

Medewerkers gaan zelf representatief gekleed, passend bij de functie die zij vervullen. Zij zijn zich bewust van hun voorbeeldfunctie qua gedrag en kleding. O.a. (aanstootgevende) piercings, tatoeages, naveltruitjes en kleding voorzien van suggestieve of discriminerende teksten worden als ongewenst beschouwd.

Medewerkers maken over kleding geen opmerkingen die kwetsend of als bewust prikkelend kunnen worden uitgelegd.

Het dragen van een hoofddoek, op grond van religieuze overwegingen, wordt toegestaan, maar niet in situaties waarin dit een gevaar kan opleveren (bijv. tijdens de gymles). Het dragen van overige hoofddekseis (petten, mutsen e.d.) zijn in de school niet toegestaan. Als er hulp moet worden geboden wanneer een kind een verschoning nodig heeft, wordt er rekening gehouden met de aanwezige mogelijkheden op school en de afspraken met de ouders. Er zijn op school altijd verschoningen aanwezig.

Lichaamscontact

Mogelijk komen de regels over lichaamscontact overdreven over. Zie deze regels dan ook als een leidraad, een houvast bij conflicten. De gedragscode mag de spontane omgang tussen leerkracht en leerling en andere betrokkenen niet in de weg staan.

Als een leerkracht iets uitlegt of voor moet doen terwijl hij naast de leerling staat, mag hij zich enigszins over het kind heen buigen. Bij jongere leerlingen, met name bij kleuters, komen met enige regelmaat situaties voor waarin er wel enig lichamenlijk contact is en de leerling en leerkracht heel dicht bij elkaar zijn. Ook bij motorische oefeningen of motorische leersituaties kan het lichaamscontact nodig zijn; denk aan ondersteuning bij turnoefeningen of hulp bij het vinden van de juiste schrijfhouding. Hierbij geldt dat leerkrachten de leerlingen niet onnodig en niet ongewenst aanraken.

Knuffelen en op schoot nemen

In de onderbouw kan het voorkomen dat kinderen op schoot worden genomen. Dit gebeurt alleen wanneer de kinderen dit zelf aangeven, nooit tegen hun wil. In de bovenbouw gebeurt dit niet meer.

Vechtende leerlingen

Als vechtende leerlingen uit elkaar moeten worden gehaald en het lukt niet met woorden, dan worden ze met zo minimaal mogelijke aanrakingen door een volwassene uit elkaar gehaald.

Controleverlies

Soms kan het voorkomen dat een kind zijn zelfbeheersing volledig verliest. Het kind moet dan tegen zichzelf in bescherming worden genomen en in bedwang worden gehouden door middel van lichamelijk contact. Dit is soms ook nodig ter bescherming van medeleerlingen, van anderen en van de leerling zelf. Om die reden is het toegestaan. Hier geldt dat er sprake moet zijn van strikt noodzakelijk contact. Wanneer zich een dergelijke situatie heeft voorgedaan worden de ouders hier direct van op de hoogte gesteld door de leerkracht of de directie.

Kinderen aanraken, aanhalen

Een aai over de bol of een schouderklopje zijn goede pedagogische middelen. In het algemeen geldt hierbij: let erop of een kind hiervan gediend is.

Kinderen troosten en belonen

Kinderen hebben het recht aan te geven wat zij wel en niet als prettig ervaren bij troosten en belonen.

Lichamelijke aanraking kan bij het troosten heel goed zijn. Merk je dat een leerling dit niet wil, dan doe je dit niet. Spontane reacties blijven mogelijk, ook in de hogere groepen, waarbij de wensen van de kinderen altijd moeten worden gerespecteerd.

Kinderen zoenen

Leerkrachten zoenen geen kinderen, noch vragen ze om een zoen. Bij een enkele bijzondere gelegenheid, zoals bij het feliciteren of afscheid nemen van een kind uit de eigen klas (verjaardag kind, diploma-uitreiking, enzovoorts), is het de leerkracht toegestaan een zoen te ontvangen en te geven als een kind dat wenst en alleen in het bijzijn van anderen. Wanneer een leerling een leerkracht spontaan wil zoenen, zoals bij kleuters nog wel eens voorkomt, wordt dit toegelaten.

Leerlingen straffen

Er worden geen lichamelijke straffen gegeven, ook geen lichte tikken of daadwerkelijk knijpen in een arm.

Lichamelijk geweld

Lichamelijk geweld tussen personen wordt in geen enkele situatie getolereerd.

3.2.2 Zwemmen

Omkleden/ douchen

Als de faciliteiten het toelaten, kleden de jongens en meisjes vanaf groep 3 zich gescheiden om. De leerkracht kondigt zijn komst in de kleedkamer duidelijk aan met een van tevoren afgesproken teken, bijvoorbeeld kloppen, voordat hij een kleedkamer binnengaat. Dit geldt ook voor de leerlingen. Alleen in noodgevallen kan hier van afgeweken worden.

Tot groep 5 kunnen leerlingen, als dat nodig is, geholpen worden met omkleden.

Leerkrachten houden daarbij rekening met de situatie en de wensen van de kinderen. Als de situatie erom vraagt, verleent de leerkracht direct hulp.

Bij het omkleden voor zwemmen moet er zoveel mogelijk iemand van de begeleiding aanwezig zijn. Het houden van toezicht op het omkleden gebeurt zoveel mogelijk door iemand van dezelfde sekse.

Als dat nodig is, zullen ouders worden ingeschakeld. Leerkrachten en hulpouders verblijven in principe niet met een individueel kind in een ruimte.

Ook bij het douchen of voeten wassen zijn de kinderen vanaf groep 3 gescheiden. Laten de faciliteiten dit niet toe, dan moet er worden gedoucht met zwemkleding aan.

Mee zwemmen

Soms komt het voor dat een leerkracht mee zwemt. Dit kan voorkomen in de vorm van hulpverlening of bij de laatste zwemles van het seizoen. Leerkrachten kleden zich altijd gescheiden van de kinderen om.

Het toezicht door zwembadpersoneel moet gewaarborgd worden.

Het zwembadpersoneel

Leerkrachten laten personeel van het zwembad nooit alleen met individuele leerlingen. Ook niet in bijruimtes van het zwembad.

3.2.3 Gymnastieklessen

Aan- en uitkleden en douchen

In de groepen 1 en 2 worden, indien nodig, kinderen geholpen met aan- en uitkleden. Vanaf groep 3 gebeurt dit niet meer, tenzij een kind erom vraagt.

Vanaf groep 3 kleden jongens en meisjes zich gescheiden om en hebben een eigen kleedkamer. De leerkracht kleedt zich in een eigen ruimte om. Ook hierbij geldt dat de leerkracht zijn komst duidelijk aankondigt door bijvoorbeeld te kloppen. Dit geldt ook voor de leerlingen. Als dit nodig is uit het oogpunt van ordehandhaving of in noodgevallen zal de leerkracht altijd de kleedruimte betreden.

Bij het douchen zijn de kinderen vanaf groep 3 gescheiden. Bij het omkleden is er zoveel mogelijk iemand van de begeleiding aanwezig.

Hulpverlening en uitleg tijdens de gymles

Tijdens de gymles zijn aanrakingen soms nodig. Hulpverlening en uitleg bij een bewegingsuitvoering gebeurt altijd met inachtneming van het karakter van deze gedragscode.

Ongelukken in de gymzaal, douche- of kleedruimte

Lichamelijke aanrakingen zijn voor een behandeling vaak noodzakelijk. Bij behandeling van een geblesseerde leerling zorgt de leerkracht ervoor dat er een andere leerling of volwassene bij aanwezig is. Als er hulp moet worden geboden, wordt er rekening gehouden met de aanwezige mogelijkheden op school en de wensen van het kind.

Eén op één-situaties in de gymzaal

Leerkrachten proberen te voorkomen dat zij alleen met een individuele leerling in een gymzaal of bijruimte van de zaal zijn.

3.2.4 Het schoolreisje/ schoolkamp

Schoolkampen

Op schoolkampen bestaat de leiding uit mannelijke en vrouwelijke begeleiders, waarvan minimaal 2 personen beschikken over een onderwijsbevoegdheid. Tijdens een schoolkamp gelden dezelfde gedragsregels als in de normale schoolsituatie.

Het slapen

Jongens en meisjes slapen vanaf groep 6 gescheiden.

Het betreden van de slaapzaal

Kinderen mogen alleen op hun slaapzaal komen als er in de dagplanning tijd voor is ingeruimd of in incidentele gevallen als er toestemming voor is gegeven door de leiding.

Het slapen van de leiding

Mannelijke begeleiders slapen in de buurt van de jongens en houden toezicht op de jongenszaal.

Vrouwelijke begeleiders slapen in de buurt van de meisjes en houden toezicht op de meisjeszaal.

Soms kan het met het oog op orde noodzakelijk zijn dat de leiding slaapt in de slaapzaal van de groep waarvoor zij verantwoordelijk is.

Buitenactiviteiten

Er wordt altijd in groepen aan activiteiten gedaan. Kinderen worden niet alleen naar een bepaalde plaats (bos, strand, et cetera) gestuurd, ook niet vergezeld door een enkel lid van de leiding.

Alleen zijn met een leerling

In het algemeen geldt ook voor schoolreisjes dat een één-op-één-situatie zoveel mogelijk wordt voorkomen.

3.2.5 Pesten

Zie hiervoor het schoolspecifieke pestprotocol.

Racisme en discriminatie

Wij leven in een multiculturele samenleving. Dit houdt in dat verschillende groepen uit onze samenleving hun eigen cultuur hebben. Ook onze schoolbevolking is multicultureel. Dit vraagt aandacht voor een goed pedagogisch klimaat voor alle leerlingen, waarbij respect voor elkaar een voorwaarde is. Dit komt in het volgende tot uiting:

- De leerkrachten, leerlingen en ouders behandelen elkaar gelijkwaardig en met respect.
- Wij discrimineren niet en gebruiken geen discriminerende of racistische taal zowel mondeling als schriftelijk.
- Wij houden ons aan de gedragscode zoals hierboven is omschreven en zolang het relevant is aan dit onderwerp.

3.2.6 Bespreken van onacceptabel gedrag

Onacceptabel gedrag van leerlingen

Kinderen die gedrag vertonen dat onacceptabel is, worden hierop aangesproken door de leerkracht.

Met onacceptabel wordt bedoeld: agressieve, gewelddadige, discriminerende, seksueel getinte uitlatingen zowel fysiek, verbaal, schriftelijk als multimediaal. Dit kan in groepsverband of individueel.

Klachten

Zie hiervoor de algemene klachtenregeling.

3.3 Omgang met ouders

De scholen van de Stichting Openbaar Onderwijs Oost Groningen zijn scholen die midden in de maatschappij staan en aansluiting vinden bij de ontwikkelingen in die maatschappij. Wij vinden het belangrijk dat ouders participeren; zij zijn professionals van de praktijk. De scholen van Stichting Openbaar Onderwijs Oost Groningen zijn scholen zonder drempels waar zoveel mogelijk tegemoet wordt gekomen aan de behoeften, competenties, autonomie en relaties met elkaar.

Dat doen wij door:

- rekening te houden met verschillen door
 - een ieder in zijn waarde te laten
 - het goede voorbeeld te geven
 - te reflecteren
- het creëren van een constructieve, professionele en veilige werksfeer door

klachten of problemen te bespreken volgens het volgende stappenplan:

1. klacht / probleem bespreken met de leerkracht
 - indien klacht / probleem blijft bestaan:
2. klacht / probleem bespreken met de leerkracht samen met de directeur
 - indien klacht / probleem blijft bestaan
3. bespreken met schoolcontactpersoon
 - indien klacht / probleem blijft bestaan
4. bespreken met algemene directie/interne klachtencoordinator
 - indien klacht / probleem blijft bestaan
5. klacht indienen bij Landelijke Klachten Commissie.

Afspraken kunnen altijd worden gemaakt; maar problemen worden niet in het bijzijn van kinderen besproken.

4. Gedragscode LEERLINGEN

4.1. Inleiding

Stichting Openbaar Onderwijs Oost Groningen wil in haar benadering van het onderwijs tegemoet komen aan de basisbehoeften van de leerlingen op het gebied van relatie, competentie en autonomie. Het pedagogisch klimaat kenmerkt zich door de sfeer waarin onze kinderen opgroeien en leerkrachten met hen werken.

We proberen die sfeer te scheppen door rekening te houden met verschillen door:

- het goede voorbeeld te geven;
- ieder kind in zijn waarde te laten;
- leerkrachten en leerlingen te leren reflecteren op eigen gedrag;
- veiligheid te bieden op de weg naar zelfstandigheid.

Bespreken van onacceptabel gedrag

Kinderen die gedrag vertonen dat onacceptabel is, worden hierop aangesproken door de leerkracht.

Met onacceptabel wordt bedoeld: agressieve, gewelddadige, discriminerende, seksueel getinte uitlatingen zowel fysiek, verbaal, schriftelijk als multimediaal. Dit kan in groepsverband of individueel.

Daarnaast is het niet toegestaan om wapens, alcohol en energydrankjes mee te brengen naar school. Deze zaken zullen in beslag worden genomen en worden niet meer teruggegeven.

4.2. Leidraad kleding op school

Inleiding

Er is veel publiciteit geweest rond scholen die hun leerlingen verboden gezichtsbedekkende kleding of een hoofddoek te dragen. Uit de discussies die daarop volgden, bleek dat veel scholen niet weten welke eisen ze aan kleding mogen stellen. Mag een school zomaar hoofddoekjes verbieden? En hoe zit het met andere min of meer omstreden kledingstukken als naveltruitjes of bomberjacks? Hoe moet een school kledingvoorschriften vastleggen? En op welke manieren kan een school ervoor zorgen dat leerlingen zich aan kledingvoorschriften houden?

Als bijlage 1 is hiervoor de leidraad aangegeven.

Nadere concretisering van de kledingvoorschriften

De scholen van de Stichting Openbaar Onderwijs Oost Groningen stellen het volgende:

- hoofdbedekking anders dan vanuit godsdienstige overwegingen wordt niet toegestaan,
- het is niet toegestaan in de klas met ontbloot bovenlichaam aanwezig te zijn,
- het is ongewenst kinderen naveltruitjes te laten dragen,
- het is toegestaan kleding te dragen waaruit identificatie met bepaalde ideeën blijkt of mits deze geen reden tot wanordelijkheden geven,
- het is toegestaan kleding te dragen die de vrijheid van godsdienst raken.

4.3 Gedragscode digitale communicatie

Inleiding

Kinderen maken gebruik van internet ter verrijking van het onderwijs: om informatie te zoeken, contacten te leggen met leerlingen van andere scholen en deskundigen te kunnen raadplegen.

Software verwijst (in toenemende mate) naar internetsites voor aanvullend, actueel of alternatief materiaal. Internetactiviteiten worden hiermee steeds meer onderdeel van methodes en leergangen.

De software bij methodes kan (in de toekomst) door kinderen ook via Internet worden benaderd.

Iedere school is aangesloten op het internet. In principe hebben alle medewerkers en leerlingen toegang tot het internet. De toegang tot internet wordt aangeboden binnen het kader van het volgen van het onderwijs of ter ondersteuning aan de bedrijfsvoering van de school. Voor de klassensituatie geldt dat de groepsleerkracht toestemming kan geven aan leerlingen om gebruik te maken van internet (onafhankelijk welke groep). Er wordt in de lessen waarbij internet wordt ingezet gewezen op kindvriendelijke zoekmachines.

Gedragsregels internet

- Internet wordt gebruikt voor opbouwende educatieve doeleinden.
- Er worden geen sites bekeken die niet aan onze fatsoensnormen voldoen.
- Er wordt aan de kinderen uitgelegd waarom zij bepaalde sites wel of niet mogen bekijken.
- De leerkracht draagt zorg voor een omgeving waarin kinderen open kunnen vertellen wanneer zij op een ongewenste, onbedoelde site komen. Het is immers meestal niet hun schuld. Mocht dit voorkomen dan worden de ouders hierover geïnformeerd.
- Het internet wordt conform de voorschriften en of aanwijzingen van het management gebruikt.
- Het is niet toegestaan om andere activiteiten te ontplooiën, zoals:
 - het spelen van spelletjes via internet met derden;
 - zonder toestemming (educatieve) spelletjes downloaden en installeren;
 - het downloaden of installeren van niet-educatieve spelletjes;
 - het verwerven van geld voor persoonlijk gewin;
 - het verrichten van handelingen met een commercieel privé-doel;
 - het bezoeken van niet-onderwijsgerelateerde chatrooms en internetforums;
 - het verkrijgen van onbevoegde toegang tot systemen en gegevens van de school of enige andere organisatie;
 - internetsites bezoeken die obscene, tot haat opruiende of anderszins aanstootgevende informatie bevatten;
 - persoonlijke opvattingen als opvattingen van de instelling voorstellen;
 - het internet gebruiken voor gokken of onwettige activiteiten;
 - commerciële software of materiaal waarop copyright berust in strijd met dat copyright uploaden, downloaden of anderszins overbrengen.

Ander gebruik (dan hierboven genoemd) van het internet dat door de leiding van de instelling of de netwerkbeheerder als ongepast wordt aangemerkt is verboden.

Enkele aanwijzingen specifiek voor medewerkers:

- Het is niet toegestaan materiaal te downloaden en binnen de school aan te wenden, waaronder begrepen teksten, afbeeldingen, geluidsopnames of video-opnames met een discriminatoire of pornografische inhoud, dan wel met een zodanige inhoud dat de gebruiker redelijkerwijze kan begrijpen dat de school zich hiermee niet kan verenigen en of betrokkenheid van de school bij dit
- materiaal de identiteit, eer en goede naam van de school schaadt.
- Het is niet toegestaan dat medewerkers hun schoolemailadres en de naam van de school achterlaten op websites en of forums tenzij zij hiervoor toestemming hebben gekregen van het bevoegd management.
- Het is in beginsel niet toegestaan om de ICT-voorzieningen van de school te gebruiken voor het opzoeken of toegang verkrijgen tot informatie van internet dat niet dienstbaar is aan het volgen van het onderwijs of ter ondersteuning aan de bedrijfsvoering behoudens surfen voor incidenteel privégebruik.
- Het is niet toegestaan software, gegevens en artikelen te downloaden of te kopiëren waarvoor auteursrechten of licenties gelden.
- Het is niet toegestaan vanaf een door de school verstrekt workstation rechtstreeks in te bellen op een ISP (Internet Service Provider). Dit omdat de school het risico loopt dat de aangebrachte beveiligingsmaatregelen worden omzeild, waardoor onder meer de kans ontstaat op inbreuk op
- vertrouwelijkheid van de gegevens op het netwerk van de school, binnenhalen van virussen en verzenden van wachtwoorden over het netwerk.
- Regels en wetten met betrekking tot copyright worden in acht genomen.

Voor een mogelijke vertaling naar de klas en algemene aanwijzingen voor leerlingen: zie bijlage 2.

De website van de school

De webmaster draagt zorg voor de inhoud van de site, met uitzondering van de klassenpagina's; daar is iedere groepsleerkracht verantwoordelijk voor. Hij onderhoudt het contact met het dienstverlenende bedrijf (webhost). Op de website kunnen werkstukjes en foto's van leerlingen worden geplaatst.

Op het aanmeldingsformulier dat ouders invullen bij de opgave van hun kind voor de school, geven zij aan of zij instemmen met publicatie van het werk of foto's van hun kind(eren), of dit weigeren. De webmaster verzamelt de namen van bezwaarhebbende ouders en plaatst ze op een lijst. Deze lijst wordt telkens geraadpleegd door eenieder die informatie of foto's van leerlingen op de website wil plaatsen. Ouders kunnen hun bezwaar ook weer herroepen.

- Bij de publicatie van materiaal van kinderen op het internet worden geen achternamen vermeld.
- Bij publicatie van informatie wordt (strikt) persoonlijke informatie weggelaten.
- Bij vermelding van persoonlijke gegevens van hen die bij de school zijn betrokken, zal nooit meer worden gepubliceerd dan vrij verkrijgbare informatie.
- Bij publicatie van informatie, waar een betrokkene bezwaar tegen maakt, zal de webmaster deze informatie op verzoek verwijderen.

Mobiele telefoon

Naast de leuke en praktische kant van het mobieltje, heeft deze voor schoolgebruik geen meerwaarde. Helaas gebeuren er ook ongewenste dingen mee. Gebruik van mobiele telefoon door kinderen is niet toegestaan op school. Dat betekent dat mobiele telefoons niet mee naar scholen mogen worden genomen. Ook niet tijdens schoolreisjes of andere activiteiten vanuit school.

Kinderen zijn via school of leerkracht bereikbaar en ze kunnen vanuit school bellen. In overleg tussen ouders en directie kunnen hierover andere afspraken worden gemaakt. De school is in dergelijke situaties niet aansprakelijk voor verlies of diefstal van de mobiele telefoon.

Het is verboden om met de mobiele telefoon geluids- of filmopnames te maken tijdens schoolactiviteiten. Het meenemen van MP3 of MP4 spelers is evenmin toegestaan.

5. Gedragscode (HULP)OUDERS

Alle scholen behorende tot de Stichting Openbaar Onderwijs Oost Groningen hanteren gedragsregels voor medewerkers en leerlingen.

Het is daarom logisch om dat ook voor alle ouders te doen die in en rond onze scholen op vele gebieden hulp verlenen.

Daarnaast is het wenselijk deze gedragsregels ook voor andere ouders te laten gelden.

Algemene omgangsregels

1. Begroet de ander bij binnenkomst en neem afscheid bij vertrek.
2. Accepteer en respecteer de ander zoals hij is.
Oordeel niet te snel en sluit niemand buiten om zijn of haar geloof, uiterlijk, sekse, ras, gezondheid, et cetera.
3. Spreek elkaar altijd rustig en met respect aan.
 - a. Doe dat in correct taalgebruik.
 - b. Zeg de ander wat je voelt als je iets niet prettig vindt.
 - c. Niet uitschelden, uitlachen en roddelen.
 - d. Luister naar elkaar en probeer elkaar te helpen.
4. Respecteer andermans eigendommen, dus ook die van kinderen.
5. Praat niet negatief over ouders, leerlingen en schoolpersoneel, of verwijst naar de plaats waar de kritiek uitgesproken moet worden.

Omgang met leerlingen

1. Maak duidelijke afspraken, overleg die met de leerkracht en kom ze na.
2. Wees open en eerlijk; oordeel rechtvaardig.
3. Bespreek problemen, misverstanden, of moeilijkheden met kinderen met de betreffende leerkracht.
4. Zorg voor een fijne sfeer.
5. Bespreek alle zaken waarover vragen zijn zo mogelijk meteen na de activiteit.

Omgang met andere (hulp)ouders

1. Heb vertrouwen in elkaar, steun elkaar, wees eerlijk, meelevend en hulpvaardig.
2. Kom afspraken na.

6. Communicatie

Communiceren over deze gedragscode is van essentieel belang. Het gaat over afspraken die we met elkaar maken en met elkaar naleven. De gedragscode werkt alleen wanneer we elkaar op naleving aanspreken, wanneer we over de gedragscode spreken en wanneer we met elkaar blijven praten.

Leerlingen, ouders en teamleden moeten dus communiceren met elkaar.

De communicatie over deze gedragscode vindt op de volgende wijze plaats:

- De ouders worden bij inschrijving van hun kind geïnformeerd over de gehanteerde gedragscode.
- De gedragscode is op iedere school van de Stichting Openbaar Onderwijs Oost Groningen beschikbaar voor ouders.
- In de schoolgids worden de ouders op de hoogte gesteld van aanwezigheid en beschikbaarheid van de gedragscode op de school van hun kind(eren).
- De gedragscode wordt uitgereikt aan nieuwe personeelsleden en stagiaires

NB: Voor de leesbaarheid is in de tekst steeds de mannelijke vorm aangehouden. Vanzelfsprekend kunt u waar "hij" staat ook "zij" lezen en waar "zijn" staat ook "haar".

Bijlage 1

In deze leidraad wordt uitgelegd welke eisen een school aan kleding mag stellen, welke grenzen wet en regelgeving hieraan stellen, hoe deze voorschriften kunnen worden vastgelegd en hoe ze kunnen worden gehandhaafd.

Kledingvoorschriften

Een school is in principe vrij om kledingvoorschriften voor te schrijven. Er zijn wel voorwaarden waar deze voorschriften aan moeten voldoen:

- de voorschriften mogen niet discriminerend zijn;
- de voorschriften mogen de vrijheid van meningsuiting niet aantasten;
- de voorschriften moeten worden opgenomen in de schoolgids;
- de maatregel op het overtreden van een kledingvoorschrift mag niet onevenredig zwaar zijn.

Hieronder een toelichting.

Kledingvoorschriften mogen niet discriminerend zijn

Kledingvoorschriften kunnen, meestal onbedoeld, discriminerend zijn. Van discriminatie is volgens de Algemene wet gelijke behandeling sprake als er onderscheid wordt gemaakt wordt op grond van:

- godsdienst of levensovertuiging,
- politieke gezindheid,
- ras,
- geslacht,
- nationaliteit,
- seksuele geaardheid
- burgerlijke staat.

Het maken van onderscheid op een van deze gronden is in de regel altijd verboden. De wet maakt echter voor sommige scholen en voor sommige situaties uitzonderingen.

Kledingvoorschriften die de vrijheid van godsdienst raken

Sommige godsdiensten hebben kledingvoorschriften. Dat kan gaan om hoofddoeken, gezichtsbedekkende kleding en om het dragen van een keppeltje of van een tulband. Het verbieden van dergelijke kleding is in strijd met de gelijke behandelingswetgeving. Zo'n verbod maakt namelijk onderscheid op grond van godsdienst: alleen de aanhangers van deze godsdienst worden door het verbod getroffen. Dat niet iedere gelovige deze kledingvoorschriften als verplichtend ziet, maakt daarbij niets uit. Er zijn wel uitzonderingen op deze regel.

Kledingvoorschriften die de vrijheid van meningsuiting raken

Soms laten mensen met hun kleding zien dat zij zich identificeren met bepaalde (politieke) ideeën. Een bomberjack bijvoorbeeld, gecombineerd met een zwarte trui van een bepaald merk en zwarte legerschoenen en gemillimeterd haar worden geassocieerd met extreemrechtse opvattingen.

Het verbieden van zulke kleding kan de in de Grondwet gewaarborgde vrijheid van meningsuiting aantasten. Een school mag daarom dergelijke kleding niet verbieden vanwege de inhoud van zulke ideeën. Beperkingen aan zulke kleding stellen mag wel om andere redenen, bijvoorbeeld als het nodig is om wanordelijkheden te voorkomen.

Kledingvoorschriften die niet de vrijheid van godsdienst of meningsuiting raken

Niet alleen religieus of politiek geïnspireerde kleding kan tot weerstand leiden. Baseballpetjes of naveltruitjes worden ook niet door iedereen gewaardeerd. Voor kleding die geen uiting is van een godsdienst of een mening, kan een school kledingvoorschriften opstellen. Er gelden daarbij wel procedurele eisen, die overigens voor alle kledingvoorschriften gelden.

Procedurele eisen

Het is belangrijk dat kledingvoorschriften op school op een goede en duidelijke manier worden opgesteld. Dit voorkomt onbegrip en problemen met de interpretatie van de voorschriften. De voorschriften moeten ondubbelzinnig zijn. Een voorschrift mag niet voor meer dan één uitleg vatbaar zijn. De voorschriften moeten voor alle leerlingen gelden en ze moeten bij iedereen bekend zijn, bijvoorbeeld door publicatie op de schoolwebsite. Een basisschool kan niet zomaar kledingvoorschriften instellen. De voorschriften moeten worden vastgelegd in de schoolgids en daarvoor is toestemming nodig van de medezeggenschapsraad.

Handhaven kledingvoorschriften

Als er problemen zijn bij het handhaven van kledingvoorschriften is het vanzelfsprekend aan te raden om problemen eerst in overleg op te lossen. Als het niet lukt om een oplossing te vinden, kan een school een maatregel treffen vanwege het niet naleven van de kledingvoorschriften, zoals schorsen. De maatregel moet wel in verhouding staan met de overtreding.

Bijlage 2

Vertaling naar de klas

De leerlingen van de school worden in kennis gesteld van de gedragsregels door middel van een inleidend klassengesprek. Als de groepsleerkracht het nodig vindt, kan hij de regels, de voordelen en nadelen van internet in loop van het jaar weer aan de orde stellen. De internetregels (een papier met daarop tien regels en afspraken met betrekking tot verantwoord computergebruik, zie verder) hangen in elke klas.

Internetregels

1. Ik mag alleen mijn voornaam gebruiken. Ik geef anderen geen gegevens zoals mijn adres, mijn telefoonnummer, mijn emailadres of het adres van mijn ouders of van andere bekenden.
2. Ik ga meteen naar mijn meester of juf of mijn ouders als ik op internet heel vervelende informatie tegenkom. Als ik me houd aan de afspraken, dan is het niet mijn schuld dat ik zulke informatie tegenkomt.
3. Ik zal nooit toestemming geven aan iemand, die ik op internet ben tegengekomen, mij in het echt te ontmoeten.
4. Ik zal "internetpersonen" geen foto's van mezelf toesturen, behalve als mijn ouders, mijn meester en juf hier toestemming voor hebben gegeven.
5. Ik spreek van tevoren met mijn meester of juf af wat ik op internet ga doen.
6. Internetten mag alleen als de leerkracht in de klas is (tenzij je iets anders met hem hebt afgesproken).
7. Ik mail alleen met mijn eigen emailadres. Mijn gebruikersnaam en wachtwoord zijn geheim.
8. Ik reageer niet op gemene, valse, oneerlijke, slechte of vervelende email. Het is immers niet mijn schuld dat sommige mensen zich niet weten te gedragen. Als het heel gemene dingen zijn, waarschuw ik meteen mijn meester of juf of mijn ouders.
9. Als ik aan het chatten of mailen ben, gedraag ik me netjes. Mijn taalgebruik is goed. Ik zeg of typ geen rare of oneerlijke dingen. Chatten onder schooltijd mag niet.
10. Als ik een vreemd e-mailbericht ontvang van een persoon die ik niet ken, meld ik dit aan de juf of meester.

In het klassengesprek komt aan de orde:

- toon respect voor anderen;
- behandel anderen zoals jij wilt worden behandeld;
- stuur geen gemene of vervelende e - mails;
- je gedrag op internet bepaalt hoe veilig je bent, dus niet zoeken naar seks, geweld, discriminatie, racisme et cetera;
- klik een site weg als er toch iets op je scherm komt waar je van schrikt;
- meld het je leerkracht, contactpersoon, vertrouwenspersoon als jij op internet iets tegenkomt wat je vreemd, vervelend, smerig, beledigend of bedreigend vindt;
- geef nooit persoonlijke informatie door;
- je echte naam, adres, (mobiele) telefoonnummer, je bankpas, maar ook foto's van jezelf of je familie laat je niet zomaar overal slingeren, dus ook niet op internet, want je weet nooit wat anderen daarmee doen;
- je wachtwoord is alleen van jou, vertel het aan niemand, want voor je het weet, is het bij iedereen bekend.
- stop met chatten als het vervelend wordt of je je niet meer veilig voelt;
- praat er met anderen over, blijf er niet mee zitten, neem bekenden in vertrouwen;
- maak nooit (!) afspraak met internetvrienden. Afspreken met iemand die je via internet hebt leren kennen, is gevaarlijk; je weet nooit zeker met wie je chat.

- meld het je leerkracht als jij onbeschofte of gemene mailberichten ontvangt;
- reageer niet op pestmail;
- verwijder volgende e-mails van dezelfde afzender zonder ze te openen, of zet de afzender in de lijst ongewenste mail (als dader geen reactie krijgt, is de lol er voor hem snel af).